

Sygn. akt II Ca 435/13

POSTANOWIENIE

Dnia 18 lipca 2013 roku

Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSO Jarosław Gołębiowski
Sędziowie:	SSO Arkadiusz Lisiecki (spr.) SSO Dariusz Mizera
Protokolant:	st. sekr. sąd. Beata Gosławska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 18 lipca 2013 roku

sprawy z wniosku (...) Kopalni (...)

z udziałem P. (...)

o zasiedzenie służebności przesyłu

na skutek apelacji uczestników

od postanowienia Sądu Rejonowego w Tomaszowie Mazowieckim z dnia 5 kwietnia 2013 roku, sygn. akt I Ns 1090/12

postanawia: oddalić apelację i ustalić, iż każdy z uczestników ponosi koszty postępowania odwoławczego związane ze swoim udziałem w sprawie.

Na oryginale właściwe podpisy

Sygn. akt II Ca 435/13

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem z dnia 5 kwietnia 2013 r. Sąd Rejonowy w Tomaszowie Mazowieckim stwierdził, że (...) Spółka z o.o. nabyła przez zasiedzenie z dniem 3 czerwca 2005 roku służebność gruntową o treści odpowiadającej służebności przesyłu, na nieruchomości obciążonej położonej w S. przy ul. (...), oznaczonej w ewidencji gruntów jako działka nr (...) o powierzchni 0,12 ha, dla której prowadzona jest księga wieczysta nr (...), polegającej na przebiegu nad nieruchomością obciążoną napowietrznej linii energetycznej 15 kW, zapewnieniu każdoczesnemu właścicielowi tejże linii energetycznej prawa dostępu - przechodu i przejazdu przez nieruchomość w celu konserwacji i napraw napowietrznej linii energetycznej; ustalił, że każdy z uczestników ponosi koszty postępowania związane ze swym udziałem w sprawie.

Podstawę powyższego rozstrzygnięcia stanowiły przytoczone poniżej ustalenia i rozważania Sądu Rejonowego.

Uczestnicy postępowania E. (...) są właścicielami nieruchomości składającej się z działki nr (...) położonej w S. przy ulicy (...), o pow. 0,1200 ha.

Przez przedmiotową nieruchomość przebiega napowietrzna linia energetyczna 15 kV, której właścicielem są (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w S..

Napowietrzna linia energetyczna biegnie nad przedmiotową działką nr (...), przecinając ją pod skosem od strony zachodnio-północnej w kierunku na południowy- wschód.

Napowietrzna linia energetyczna przebiegająca na działką uczestników, została wybudowana w latach 1973 -75 .

W dniu 8 września 1973 roku (...) Kopalnie (...) w B. wystąpiły do ówczesnego (...) Gminnego B. o wydanie zezwolenia wejścia na grunt właścicieli i użytkowników gruntów wsi S. w celu wybudowania dwóch linii wysokiego napięcia 15 kV. W dniu 25 września 1973 roku Naczelnik Gminy B., w oparciu o art. 35 ustawy z dnia 12 marca 1958 roku o zasadach i trybie wywłaszczenia nieruchomości (Dz. U. z 1961 roku, nr 18, poz. 94), wydał decyzję zezwalającą (...) Kopalniom (...) w B. na budowę linii wysokiego napięcia 15 kV na nieruchomościach położonych w S.. W dniu 2 czerwca 1975 roku nastąpił protokolarny odbiór linii napowietrznej wysokiego napięcia.

Wnioskodawca realizował obowiązek okresowych kontroli urządzeń elektrycznych.

Aktem notarialnym z dnia 23 stycznia 1992r. podpisano akt przekształcenia przedsiębiorstwa państwowego (...) z siedzibą w S. w jednoosobową spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością Skarbu Państwa.

Sąd Rejonowy zważył, iż wniosek zasługuje na jego uwzględnienie. Z dowodów w postaci dokumentów wynika w sposób jednoznaczny, że wnioskodawca jest przedsiębiorcą, przedmiotowa linia napowietrzna zbudowana została w roku 1975 i w tym roku oddana do użytku oraz że przebiega ona nad nieruchomością uczestników postępowania.

Zgodnie z treścią artykułu 305⁴ k.c. do służebności przesyłu stosuje się odpowiednio przepisy o służebnościach gruntowych. Natomiast artykuł 292 k.c. stanowi, że służebność gruntowa może być nabyta przez zasiedzenie tylko w wypadku, gdy polega na korzystaniu z trwałego i widocznego urządzenia.

W niniejszej sprawie posiadanie służebności w dobrej wierze nie budzi wątpliwości, gdyż wnioskodawca i jego poprzednicy byli w uzasadnionym przekonaniu, co do przysługującego im prawa korzystania w zakresie odpowiadającym treści służebności przesyłu.

W przedmiotowej sprawie (...) spółka z o.o. w S., w zakresie praw i obowiązków związanych z wydobyciem surowców mineralnych są przedsiębiorcą w rozumieniu art. 43¹ k.c. oraz właścicielem urządzeń sieci infrastruktury technicznej, napowietrznej linii energetycznej biegnącej nad nieruchomością uczestników.

Nie budzi wątpliwości, że (...) będące następcą prawnym pod tytułem ogólnym przedsiębiorstwa państwowego pod tą samą nazwą, zgodnie z treścią art. 8 § 2 ustawy z 13.07.1990 r. o prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych (Dz.U. z 1996 r. Nr 106, poz. 496) wszedł w ogół jego praw, stąd nabył też uprawnienia wynikające z posiadania, wykonywanego uprzednio przez przedsiębiorstwo państwowe.

Stąd w ocenie Sądu Rejonowego zasiedzenie nastąpiło na rzecz (...), przyjmując okres zasiedzenia od 01.10.1981 r. do 01.10.2001r. w dobrej wierze, z zaliczeniem okresów posiadania przedsiębiorstwa państwowego pod tą samą nazwą.

Potwierdzenie tego poglądu odnośnie praw rzeczowych ogółu państwowych osób prawnych, a więc m.in. przedsiębiorstw państwowych, znalazło dodatkowo oparcie w nowelizacji z 29.09.1990 r. ustawy o gospodarce gruntami i wywłaszczeniu nieruchomości (Dz.U. Nr 79, poz. 464).

Z tych też względów należało przyjąć, że (...) Spółka z o.o. w S. nabyły w dobrej wierze z dniem 01.10.2000 roku / nie zaś jak mylnie wpisano w sentencji postanowienia z dniem 3 czerwca 2005 roku/ przez zasiedzenie służebność odpowiadającą służebności przesyłu na nieruchomości uczestników.

O kosztach postępowania Sąd Rejonowy orzekł zgodnie z zasadą wyrażoną w art. 520 § 1 k.p.c.

Pełnomocnik uczestników zaskarżył postanowienie w całości.

Powyższemu postanowieniu zarzucił:

-naruszenie art. 285, 292 k.c. poprzez uznanie, iż w przedmiotowej sprawie wnioskodawca nabył przez zasiedzenie służebność gruntową i obejście przepisów art. 305.1-305.4 k.c, ponadto zaś, przy stwierdzeniu zasiedzenia, nieokreślenie wartości przedmiotu służebności i nieokreślenie wynagrodzenia.

Podnosząc powyższe na zasadzie art. 386 §1 k.p.c. wnosił o zmianę zaskarżonego postanowienia i oddalenie wniosku o zasiedzenie, względnie na zasadzie art.386§4 k.p.c. uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje: apelacja nie jest uzasadniona.

Nie ma racji autor apelacji kiedy zarzuca, iż Sąd I instancji wydając zaskarżone postanowienie naruszył wskazane wyżej przepisy prawa materialnego.

Dopuszczalność nabycia w drodze zasiedzenia służebności gruntowej przez przedsiębiorstwo została potwierdzona w licznych orzeczeniach Sądu Najwyższego (por. uchwała z dnia 17.01.2003 r. , III CZP 79/02, OSNC z 2003 r., nr 11, poz. 142, wyrok z 31.05.2006 r., IV CKS 149/05, LEX nr 258681, postanowienie z dnia 8.09.2006 r., II CSK 112/06, LEX nr 193240, postanowienie z dnia 4 października 2006 r., II CSK 119/06, LEX nr 196515, uchwała z 7.10.2008 r., III CZP 89/09, LEX nr 458125, postanowienie z 5.06.2009 r., I CSK 495/08, LEX nr 511975), jak też i w doktrynie.

Stwierdzić należy, że w świetle postanowień przepisów art. 352 § 1 k.c. art. 292 k.c. i art. 172 k.c. możliwość nabycia służebności gruntowej przez zasiedzenie nie może być kwestionowana. Przepisy te określają możliwości nabycia przez zasiedzenie także służebności gruntowej związanej z posadowieniem na cudzym gruncie urządzeń, o których stanowi art. 49 k.c. wskazując na przesłanki tego nabycia, jak i podmioty, na rzecz których stwierdzenie nabycia służebności przez zasiedzenie może nastąpić.

W niniejszej sprawie uprawnienia pozwanego wywodzone są od poprzednika prawnego. Przedsiębiorstwo państwowe zostało bowiem przekształcone w spółkę Skarbu Państwa. W związku z powyższym wszelkie jego prawa i obowiązki drogą sukcesji uniwersalnej przeszły na nowy podmiot, w tym prawo własności dotychczasowego i jednocześnie zlikwidowanego przedsiębiorstwa państwowego.

Posiadanie przez przedsiębiorstwo państwowe urządzeń energetycznych oraz cudzej nieruchomości, na której zostały posadowione, jest posiadaniem w rozumieniu art. 352 k.c. i może prowadzić do zasiedzenia służebności gruntowej odpowiadającej służebności przesyłu na podstawie art. 292 w zw. z art. 172 k.c. (tak Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 13 października 2011 r., V CSK 502/10, Lex nr 1096048). Sąd Najwyższy dopuszcza możliwość zasiedzenia służebności gruntowej odpowiadającej służebności przesyłu jeszcze przed nowelizacją kodeksu cywilnego, dokonaną ustawą z dnia 30 maja 2008 r. o zmianie ustawy Kodeks cywilny oraz o zmianie niektórych innych ustaw, która wprowadziła do polskiego systemu prawnego służebność przesyłu (zob. postanowienie SN z dnia 4 października 2006 r., II CSK 11/06, niepubl.; postanowienie SN z dnia 22 października 2002 r., III CZP 64/02, Biul. SN 2002, nr 11, s. 7; wyrok SN z dnia 31 maja 2006 r., IV CSK 149/05, Lex nr 258681; wyrok SN z dnia 8 czerwca 2005 r., V CSK 679/04, niepubl.; postanowienie SN z dnia 25 stycznia 2006 r., I CSK 11/05, Biul. SN 2006, nr 5, s. 11). W uchwale z dnia 7 października 2008 r. (III CZP 89/08, Biul. SN 2008, nr 10, s. 7; Lex nr 458125) Sąd Najwyższy wskazał,

że "przed ustawowym uregulowaniem służebności przesyłu (art. 305¹-305⁴ k.c.) dopuszczalne było nabycie w drodze zasiedzenia służebności odpowiadającej treści służebności przesyłu w ruchu przedsiębiorstwa

Wbrew zarzutom apelacji spełniona jest zatem przesłanka posiadania przez wnioskodawcę a wcześniej przez poprzednika prawnego prowadząca do zasiedzenia służebności polegającej na korzystaniu z nieruchomości uczestników w zakresie niezbędnym do prawidłowego korzystania z odcinka linii energetycznej przebiegającej przez ich działkę.

Jak wynika z prawidłowo ustalonego przez Sąd Rejonowy stanu faktycznego nad nieruchomością przebiegają przewody elektryczne. Linia została wybudowana w 1975 roku, zaś pracownicy wnioskodawcy dokonywali jej konserwacji i przeglądów, regularnie zajmowali się urządzeniami ciągle pozostawały one w sferze ich zainteresowań, co uznać należy za wykonanie władztwa na swoją rzecz i we własnym imieniu.

Powyższe oznacza, że wnioskodawca skutecznie na obronę swego stanowiska podniosła zarzut zasiedzenia służebności gruntowej odpowiadającej treścią służebności przesyłu. W takim przypadku uczestnicy nie mogą domagać się przyznania od wnioskodawcy wynagrodzenia za korzystanie z ich nieruchomości. Zarzut obraży przez Sąd I instancji przepisów art. 285 k.c., art. 292 k.c. i obejście przepisów art. 305¹ - art. 305⁴ k.c. jest w ocenie Sądu Okręgowego nie trafny.

Mając powyższe rozważania na uwadze Sąd Okręgowy oddalił apelację uczestników na podstawie art. 385 k.p.c.

Na oryginale właściwe podpisy